

Guidelines for Kandar

Ønsker man som rytter at gøre brug af kandar, er det vigtigt, at det gøres korrekt for at sikre hestens trivsel og uddannelse. Denne guide beskriver, hvad en kandar er, hvordan den bruges korrekt, og hvordan man undgår fejl.

1. Hvad er en kandar?

En kandar er en bidkombination, der bruges i dressur. Den består af tre dele:

- **Kandarbid (stangbid)** – giver mulighed for finjustering af samling og bæring.
- **Kæderemmen til kandarstangen** – muliggør vægtstangsprincippet til kandarbidet.
- **Bridonbid (trensebid)** – fungerer som det primære kontaktmiddel.

Kandar må anvendes i dressurklasser fra M-niveau og opefter for at forfine rytterens signaler og forbedre hestens selvbæring gennem en let kontakt.

2. Korrekt brug af kandar

Forudsætninger for brug:

- Hesten skal være korrekt grunduddannet, til minimum m-niveau før tilvæning til kandar kan påbegyndes.
- Rytteren skal have en uafhængig og følsom hånd for at sikre let og præcis kontakt.

Tøjleføring:

- Bridontøjlen bør være den primære kontakt.
- Kandartøjlen bruges kun til finjustering af hestens bæring.
- Tøjlerne holdes typisk med bridontøjlen nederst og kandartøjlen øverst, men alternative metoder kan anvendes afhængigt af hestens behov og rytterens præference.

3. Typiske fejl ved brug af kandar

- For hård eller konstant brug af kandartøjlen kan skabe ubehag og modstand hos hesten.
- Manglende tilvæning kan føre til, at hesten ikke forstår kandaren.
- For stramt næsebånd kan forhindre hesten i at tygge og søge kontakt.
- For stram kæderem kan føre til for tidlig aktivering af kandaren.
- Forkert håndstilling eller tøjleføring kan skabe unødigt pres på kandarbidet og forstyrre hestens balance og løsgjorthed.

4. Ukorrekt brug af kandar

Brugen af kandar anses for ukorrekt, hvis den:

- Skaber ubehag eller smerte for hesten.
- Forhindrer hesten i at arbejde naturligt og afslappet.
- Anvendes af en rytter, der mangler forståelse eller kontrol over hjælperne.
- Strider mod allerede gældende regler og etiske retningslinjer.

5. Tilvænningsfasen til kandar

- Hesten bør introduceres til kandar i et trygt og afslappet miljø.
- De første træninger bør være korte og fokusere på forståelsen af det nye udstyr.
- Det anbefales at veksle mellem trense og kandar i en periode for at sikre gradvis tilvænnning.
- Træning med en erfaren underviser bør være et krav i denne fase.

6. Træningsfasen med kandar

- Start med let kontakt på begge tøjler og bevar hestens løsgjorthed.
- Træn hesten i at forstå kandaren uden at miste balancen.
- Arbejd med overgange og temposkift for at sikre, at hesten reagerer korrekt på små signaler.
- Vær opmærksom på hestens reaktioner og justér brugen af kandaren efter behov.

7. Brug af kandar på højere niveauer

- På de højere dressurniveauer bruges kandar til finjustering af samling, bæring og lethed i kontakten.
- Rytteren bør altid prioritere korrekt selvbæring og takt i hestens bevægelser.
- Kandar må ikke bruges til at tvinge hesten i en bestemt holdning – det er et redskab til præcision og kommunikation.
- Kontinuerlig evaluering af træningens kvalitet og hestens velbefindende er afgørende.

8. Valg af kandarbid og tilpasning til hestens anatomi

For at sikre hestens komfort og optimere kontakten skal kandarbiddet passe til hestens mundanatomi.

Forskellige typer af kandarbid

Stangbid med fast eller løs undersvang:

- **Fast undersvang:** Giver stabilitet og ro i munden.
- **Løs undersvang:** Tillader en smule mere bevægelse.

Tungefrihed vs. lige mundstykke:

- **Lige mundstykke:** Fordeler trykket jævnt over tungen og giver en direkte kontakt.
- **Tungefrihed:** Giver mere plads og er ideel til heste med fx lav ganebue.

Tykkelse og materiale:

- **Tynde kandarbid:** Tydeligere signaler – egner sig kun til erfarne ryttere.
- **Tykke kandarbid:** Større trykfordeling – kan være bedre for særligt følsomme heste.
- **Materialer:** Kobber og sweet-iron kan stimulere spyttproduktion, mens titanium er lettere.

Tilpasning af kandarbidet

- Kandarbidet skal være ca. 0,5-1 cm smallere end trensebiddet for at undgå at biddet bevæger sig for meget sidelæns.
- Undersvagen påvirker løftestangeffekten:
 - Kort undersvang (5 cm) giver en mindre effekt.
 - Lang undersvang (7 cm eller mere) giver større løftestangeffekt og kræver en stabil hånd.
- Hesten skal kunne lukke munden naturligt uden ubehag.
- **Undgå kontakt med tænderne:**
 - **Hjørnetænder:** Ses ofte hos hingste og vallakker. Biddet skal placeres over dem, så de ikke rammer.
 - **Forreste kindtænder:** Hvis biddene sidder for langt oppe, kan de komme i kontakt med disse tænder, hvilket kan give ubehag og i værste fald sår i munden.
 - **Gane og tunge:** Biddene må ikke løftes for højt, så de trykker mod ganen, og tungen skal have plads til at bevæge sig naturligt.

Bridonbiddet

- Bør være let og enkelt, ofte et tyndere trensebid (enkelt- eller dobbeltledet).
- Skal sidde en smule højere i munden end normalt for at undgå kollision med kandarbiddet.

Kæderemmen

- Skal justeres korrekt – den må ikke være for stram. Den må tidligst aktivere sig ved en vinkel på ca. 45 grader, målt i en vinkel fra hestens mundvige til undersvungen, når kandartøjlen aktiveres.

Opsummering

Korrekt tilpasning og brug af både kandar- og bridonbid er afgørende for hestens komfort og forståelse. Det anbefales at afprøve forskellige varianter og observere hestens reaktioner for at finde den bedste løsning.

Konklusion

Brugen af kandar kræver præcision, følsomhed og forståelse for hestens anatomi og træningsniveau. Når kandaren anvendes korrekt, kan den være et godt hjælpemiddel til lettere, at forbedre hestens samling og selvbæring på de højere dressurniveauer.

Ved konsekvent at prioritere hestens velbefindende og følge de korrekte retningslinjer sikres en harmonisk og etisk korrekt træning.